

FIȘA DISCIPLINEI
1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Departamentul de Drept Privat
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii / Calificarea	Carieră judiciară

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Dreptul relațiilor de familie						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Adina-Renate Motica						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Adina-Renate Motica						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DOP

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					10
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					1
Examinări					2
Alte activități					-
3.7 Total ore studiu individual	58				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• -
-------------------	-----

4.2 de competențe	• -
-------------------	-----

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• -
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului	• -

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea și evaluarea metodelor specifice ce pot fi utilizate pentru determinarea raportului dintre instituțiile dreptului național, ale dreptului comunitar și ale dreptului altor state într-o problemă cu implicații în ocrotirea persoanei și a familiei; • Cunoașterea și evaluarea critică a textelor din legislație, doctrină și jurisprudență referitoare la o problemă de drept concretă din domeniul ocrotirii dreptului familiei.
Abilități	<ul style="list-style-type: none"> • realizarea unui studiu juridic și distingerea între prevederile relevante față de cele irelevante care au incidență în rezolvarea unor situații specifice în materia regimurilor matrimoniale și a familiei; • realizarea obligațiilor profesionale în mod eficient și responsabil; • selecția concretă și argumentată a unei rezolvări dintre mai multe soluții juridice care pot fi date unei situații de fapt în materia raporturilor personale și a celor patrimoniale dintre soți, precum și a altor raporturi născute din căsătorie.aplicarea tehnicilor de muncă în echipă cu abordarea unor spețe cu elemente de interdisciplinaritate • utilizarea eficientă a resurselor de comunicare, precum și a resurselor de informare și de formare profesională asistată • manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific; • promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice; • valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice; • implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice • angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane - instituții cu responsabilități similare.

<p>Responsabilitate și autonomie</p>	<ul style="list-style-type: none"> deprinderea studenților cu modul de realizare a unui studiu juridic și cu metodele de distingere între prevederile relevante față de cele irelevante care au incidență în rezolvarea unor situații specifice în materia raporturilor personale și a celor patrimoniale dintre soți, precum și a altor raporturi născute din căsătorie; deprinderea studenților cu interpretarea și evaluarea metodelor specifice ce pot fi utilizate pentru determinarea raportului dintre instituțiile dreptului național, ale dreptului comunitar și ale dreptului altor state într-o problemă cu implicații în materia raporturilor personale și a celor patrimoniale dintre soți, precum și a altor raporturi născute din căsătorie; deprinderea studenților cu evaluarea critică a textelor din legislație, doctrină și jurisprudență referitoare la o problemă de drept concretă, având ca obiect raporturile de familie; deprinderea studenților cu redactarea unor acte juridice specifice disciplinei de dreptul familiei, cum ar fi: redactarea unei convenții matrimoniale, redactarea unui acord parental, redactarea unui act de lichidare a regimului matrimonial, etc; deprinderea studenților cu selecția concretă și argumentată a unei rezolvări dintre mai multe soluții juridice care pot fi date unei situații de fapt în materia dreptului familiei.
--------------------------------------	--

7. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>I. Raporturile personale nepatrimoniale născute din căsătorie și filiație</p> <p>1. Teoria, practica și cercetarea fundamentală a instituției căsătoriei în dreptul românesc și elemente de drept comparat</p> <p>Noțiunea, funcțiile, principiile, izvoarele dreptului familiei</p> <p>Noțiunea juridică a căsătoriei</p> <p>Natura juridică a căsătoriei</p> <p>Scopul încheierii căsătoriei</p> <p>Delimitarea căsătoriei față de alte instituții de drept</p> <p>Încheierea căsătoriei</p> <p>Efectele căsătoriei</p> <p>Aspecte de drept comparat</p>	<p>Expunerea, problematizarea</p>	<p>2 ore</p>

<p>2. Efectele căsătoriei, nulitatea căsătoriei, încetarea și desfacerea căsătoriei Drepturile și îndatoririle nepatrimoniale ale soților Nulitatea absolută a căsătoriei Nulitatea relativă a căsătoriei Efectele nulității căsătoriei Încetarea căsătoriei Desfacerea căsătoriei prin divorț Efectele divorțului în privința raportului dintre soți precum și dintre părinți și copiii lor minori</p>	<p>Expunerea, problematizarea</p>	<p>2 ore</p>
<p>3. Aspecte privind filiația și procrearea medical asistată Stabilirea filiației Filiația față de mamă Filiația față de tată Modurile de stabilire a filiației Acțiuni în justiție privind filiația Reproducerea umană asistată medical cu terț donator Aspecte de drept comparat</p>	<p>Expunerea, problematizarea</p>	<p>2 ore</p>
<p>4. Protecția și promovarea drepturilor copilului Ocrotirea părintească Protecția alternativă a copilului prin tutelă și curatelă Protecția specială a copilului lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea părinților săi</p>	<p>Expunerea, problematizarea</p>	<p>2 ore</p>
<p>5. Autoritatea părintească Drepturile și îndatoririle părintești cu privire la persoana și bunurile minorului Exercitarea autorității părintești Decăderea din drepturile părintești</p>	<p>Expunerea, problematizarea</p>	<p>2 ore</p>

<p>Tutela și curatela minorului Protecția specială a copilului prin plasament și supraveghere specializată Aspecte procedurale comune privind instituirea măsurilor de protecție specială a copilului Monitorizarea aplicării măsurilor de protecție specială a copilului</p>		
<p>6. Adopția Noțiuni. Reglementare Structura și natura juridică a adopției Principiile adopției Condițiile de fond ale adopției Procedura adopției Efectele adopției Încetarea adopției Adopția internațională</p>	<p>Expunerea, problematizarea</p>	<p>2 ore</p>
<p>7. Protecția persoanelor aflate în dificultate Ocrotirea bolnavului psihic prin măsura interdicției judecătorești Ocrotirea persoanei fizice prin curatelă Ocrotirea și asistența socială a persoanelor cu dizabilități Asistența socială a persoanelor vârstnice Protecția specială a persoanelor supuse sclaviei. Prevenirea și combaterea traficului de persoane Servicii de protecție a victimelor și de reintegrare socială a infractorilor, precum și de supraveghere a executării infracțiunilor neprivative de libertate Prevenirea și combaterea violenței în familie</p>	<p>Expunerea, problematizarea</p>	<p>2 ore</p>

Susținerea familiei în vederea creșterii copilului		
<p>II. Raporturile patrimoniale dintre soți</p> <p>8. Regimul primar</p> <p>Considerații generale privind regimul primar imperativ Natura juridică a regimului primar Locuința familiei Cheltuielile căsătoriei Independența profesională Încheierea de acte juridice Depozitele bancare Dreptul la informare Adaptarea regimului matrimonial în situații de criză Extinderea judiciară a puterilor unuia dintre soți</p> <p>Limitarea judiciară a puterilor unuia dintre soți</p>	Expunerea, problematizarea	2 ore
<p>9. Convenția matrimonială</p> <p>Noțiuni și precizări terminologice Definiția și regimul juridic al convenției matrimoniale Originea și natura juridică a convenției matrimoniale Delimitarea convenției matrimoniale de alte instituții Condițiile de validitate ale convenției matrimoniale Condițiile de fond la încheierea convenției matrimoniale Condițiile de formă la încheierea convenției matrimoniale Condiția încheierii convenției matrimoniale sub forma actului autentic notarial Sancțiunile nerespectării condiției de formă</p>	Expunerea, problematizarea	2 ore

Publicitatea convenției matrimoniale		
10. Regimul comunității legale Caracterizarea generală a regimului comunității legale de bunuri în dreptul nostru Trăsăturile regimului comunității legale Structura patrimoniului fiecăruia dintre soți Bunurile comune ale soților Bunurile proprii ale soților Pasivul patrimonial Funcționarea regimului comunității de bunuri	Expunerea, problematizarea	2 ore
11. Regimuri matrimoniale convenționale Clauze referitoare la compoziția comunității Clauze de modificare a gestiunii bunurilor Clauze privind lichidarea și partajul comunității	Expunerea, problematizarea	2 ore
12. Regimul separației de bunuri Caracterizarea regimului separației de bunuri Regimul matrimonial al participării la achiziții Lichidarea regimului matrimonial al separației de bunuri	Expunerea, problematizarea	2 ore
13. Modificarea regimului matrimonial Considerații generale Modificarea regimurilor matrimoniale potrivit Codului civil 2009	Expunerea, problematizarea	2 ore

Modificarea convențională a regimului matrimonial Modificarea judiciară a regimului comunității de bunuri		
14. Dreptul internațional privat al regimurilor matrimoniale Legea aplicabilă regimului matrimonial în prezența unor elemente de extraneitate Convenții și regulamente internaționale privind legea aplicabilă regimurilor matrimoniale Legea aplicabilă efectelor căsătoriei Legea aplicabilă convențiilor matrimoniale	Expunerea, problematizarea	2 ore
<p>Bibliografie</p> <ol style="list-style-type: none"> Adina R. Motica, Dreptul civil al familiei. Raporturile nepatrimoniale. Curs teoretic și practic, Editura Universul juridic, Ediția a 2-a revăzută și adăugită, București, 2018 Radu I. Motica, Adina R. Motica, Dreptul familiei aplicat. Cereri și acțiuni cu caracter nepatrimonial, Editura Hamangiu, București, 2015 Adina R. Motica, Regimurile matrimoniale în diferite sisteme de drept, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2012 Marieta Avram, Drept civil. Familia, Ediția a 2 a, revizuită și adăugită, Editura Hamangiu, București, 2016 Emese Florian, Dreptul familiei. Căsătoria. Regimuri matrimoniale. Filiația, Ediția 6, Editura C. H.Beck, București, 2018 Moțiu Florin Aurel, Dana Moțiu, Trocan Ligia, Tomiță Mihaela, Protecția drepturilor copilului pe plan intern și internațional – abordare interdisciplinară, Editura Mirton, Timișoara, 2008; A. F. Mateescu, I. C. Gheorghe – Bădescu, Protecția copilului și adopția. Practică judiciară, Editura Hamangiu, București, 2008; C. Stoenescu, L. Teodorescu, O. Mihăescu, Sistemul de protecție specială a persoanelor cu handicap din România, Editura All Beck, București, 2003; C. Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole, ediția a 2 – a, Editura C. H. Beck, București, 2010; 		

10. R. Chiriță, **Convenția europeană a drepturilor omului. Comentarii și explicații**, ediția a 2-a, Editura C. H. Beck, București, 2008;
11. V. Berger, **Jurisprudența CEDO**, Editura IRDO, 2007;
12. G. Neamțu, **Asistența socială. Studii și aplicații**, Editura Polirom, 2005;
13. Revista de asistență socială;
14. Marieta Avram, Cristina Nicolescu, **Regimuri matrimoniale**, Editura Hamangiu, București, 2010;
15. Cristina Nicolescu, **Regimurile matrimoniale convenționale în sistemul Noului Cod civil român**, Editura Universul Juridic, București, 2012;
16. Paul Vasilescu, **Regimuri matrimoniale**, Ediția a II-a, Editura Universul Juridic, București, 2009;
17. Nadia Cerasela Aniței, **Convenția matrimonială potrivit noului Cod civil**, Editura Hamangiu, București, 2012;
18. Alexandru Bacaci, Viorica – Claudia Dumitrache, Cristina Codruța Hageanu, **Dreptul familiei**, Ediția 7, Editura C. H. Beck, București, 2012;
19. Cristina Nicolescu, **Dreptul familiei**, Editura Solomon, București, 2020;
20. Teodor Bodoașcă, Aurelia Drăghici, Ioan Puie, **Dreptul familiei**, Editura Universul Juridic, București, 2012;
21. Dan Lupașcu, Cristiana Mihaela Crăciunescu, **Dreptul familiei**, ediția a IV-a, Editura Universul Juridic, București, 2021;
22. Maria Banciu, Adrian Alexandru Banciu, **Dreptul familiei**, Editura Hamangiu, București, 2012;
23. Nadia Cerasela Dariescu, **Relațiile patrimoniale dintre soți în dreptul internațional privat**, Editura C.H. Beck, București, 2008;
24. Gabriela Cristina Frențiu, **Comentariile codului civil**, Editura Hamangiu, București, 2012;
25. Cristina Ramona Duță, **Raporturile patrimoniale dintre soți la confluența dispozițiilor Codului familiei și ale Noului Cod civil**, Editura Universul Juridic, București, 2012

Legislație:

1. Codul civil

<p>2. Legea nr. 272/2004 republicată, privind ocrotirea și promovarea drepturilor copilului</p> <p>3. Legea nr. 273/2004 republicată, privind adopția internă și internațională</p> <p>4. Legea nr.119/1996 republicată, cu privire la actele de stare civilă</p>		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
<p>1. Teoria, practica și cercetarea fundamentală a instituției căsătoriei în dreptul românesc și elemente de drept comparat</p> <p>Noțiunea, funcțiile, principiile, izvoarele dreptului familiei</p> <p>Noțiunea juridică a căsătoriei</p> <p>Natura juridică a căsătoriei</p> <p>Scopul încheierii căsătoriei</p> <p>Delimitarea căsătoriei față de alte instituții de drept</p> <p>Încheierea căsătoriei</p> <p>Efectele căsătoriei</p> <p>Aspecte de drept comparat</p>	<p>Exercițiul, activitatea independentă, studiul de caz</p>	<p>1 oră</p>
<p>2. Efectele căsătoriei, nulitatea căsătoriei, încetarea și desfacerea căsătoriei</p> <p>Drepturile și îndatoririle nepatrimoniale ale soților</p> <p>Nulitatea absolută a căsătoriei</p> <p>Nulitatea relativă a căsătoriei</p> <p>Efectele nulității căsătoriei</p> <p>Încetarea căsătoriei</p> <p>Desfacerea căsătoriei prin divorț</p> <p>Efectele divorțului în privința raportului dintre soți precum și dintre părinți și copiii lor minori</p>	<p>Exercițiul, activitatea independentă, studiul de caz</p>	<p>1 oră</p>
<p>3. Aspecte privind filiația și procrearea medical asistată</p> <p>Stabilirea filiației</p> <p>Filiația față de mamă</p> <p>Filiația față de tată</p> <p>Modurile de stabilire a filiației</p>	<p>Exercițiul, activitatea independentă, studiul de caz</p>	<p>1 oră</p>

Acțiuni în justiție privind filiația Reproducerea umană asistată medical cu terț donator Aspecte de drept comparat		
4. Protecția și promovarea drepturilor copilului Ocrotirea părintească Protecția alternativă a copilului prin tutelă și curatelă Protecția specială a copilului lipsit temporar sau definitiv de ocrotirea părinților săi	Exercițiul, activitatea independentă, studiul de caz	1 oră
5. Autoritatea părintească Drepturile și îndatoririle părintești cu privire la persoana și bunurile minorului Exercitarea autorității părintești Decăderea din drepturile părintești Tutela și curatela minorului Protecția specială a copilului prin plasament și supraveghere specializată Aspecte procedurale comune privind instituirea măsurilor de protecție specială a copilului Monitorizarea aplicării măsurilor de protecție specială a copilului	Exercițiul, activitatea independentă, studiul de caz	1 oră
6. Adopția Noțiuni. Reglementare Structura și natura juridică a adopției Principiile adopției Condițiile de fond ale adopției Procedura adopției Efectele adopției Încetarea adopției Adopția internațională	Exercițiul, activitatea independentă, studiul de caz	1 oră

<p>7. Protecția persoanelor aflate în dificultate Ocrotirea bolnavului psihic prin măsura interdicției judecătorești Ocrotirea persoanei fizice prin curatelă Ocrotirea și asistența socială a persoanelor cu dizabilități Asistența socială a persoanelor vârstnice Protecția specială a persoanelor supuse sclaviei. Prevenirea și combaterea traficului de persoane Servicii de protecție a victimelor și de reintegrare socială a infractorilor, precum și de supraveghere a executării infracțiunilor neprivative de libertate Prevenirea și combaterea violenței în familie Susținerea familiei în vederea creșterii copilului</p>	<p>Exercițiul, activitatea independentă, studiul de caz</p>	<p>1 oră</p>
<p>II. Raporturile patrimoniale dintre soți 8. Regimul primar Considerații generale privind regimul primar imperativ Natura juridică a regimului primar Locuința familiei Cheltuielile căsătoriei Independența profesională Încheierea de acte juridice Depozitele bancare Dreptul la informare Adaptarea regimului matrimonial în situații de criză Extinderea judiciară a puterilor unuia dintre soți Limitarea judiciară a puterilor unuia dintre soți</p>	<p>Exercițiul, activitatea independentă, studiul de caz</p>	<p>1 oră</p>

<p>9. Convenția matrimonială Noțiuni și precizări terminologice Definiția și regimul juridic al convenției matrimoniale Originea și natura juridică a convenției matrimoniale Delimitarea convenției matrimoniale de alte instituții Condițiile de validitate ale convenției matrimoniale Condițiile de fond la încheierea convenției matrimoniale Condițiile de formă la încheierea convenției matrimoniale Condiția încheierii convenției matrimoniale sub forma actului autentic notarial Sancțiunile nerespectării condiției de formă Publicitatea convenției matrimoniale</p>	<p>Exercițiul, activitatea independentă, studiul de caz</p>	<p>1 oră</p>
<p>10. Regimul comunității legale Caracterizarea generală a regimului comunității legale de bunuri în dreptul nostru Trăsăturile regimului comunității legale Structura patrimoniului fiecăruia dintre soți Bunurile comune ale soților Bunurile proprii ale soților Pasivul patrimonial Funcționarea regimului comunității de bunuri</p>	<p>Exercițiul, activitatea independentă, studiul de caz</p>	<p>1 oră</p>
<p>11. Regimuri matrimoniale convenționale Clauze referitoare la compoziția comunității Clauze de modificare a gestiunii bunurilor</p>	<p>Exercițiul, activitatea independentă, studiul de caz</p>	<p>1 oră</p>

Clauze privind lichidarea și partajul comunității		
12. Regimul separației de bunuri Caracterizarea regimului separației de bunuri Regimul matrimonial al participării la achiziții Lichidarea regimului matrimonial al separației de bunuri	Exercițiul, activitatea independentă, studiul de caz	1 oră
13. Modificarea regimului matrimonial Considerații generale Modificarea regimurilor matrimoniale potrivit Codului civil 2009 Modificarea convențională a regimului matrimonial Modificarea judiciară a regimului comunității de bunuri	Exercițiul, activitatea independentă, studiul de caz	1 oră
14. Dreptul internațional privat al regimurilor matrimoniale Legea aplicabilă regimului matrimonial în prezența unor elemente de extraneitate Convenții și regulamente internaționale privind legea aplicabilă regimurilor matrimoniale Legea aplicabilă efectelor căsătoriei Legea aplicabilă convențiilor matrimoniale	Exercițiul, activitatea independentă, studiul de caz	1 oră
Bibliografie : Bibliografia incidentă este cea corespunzătoare cursului, indicată mai sus.		

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Întreaga activitate didactică este îndreptată înspre cultivarea, la studenți, a autoevaluării nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de formare și dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

9. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Se verifică îndeplinirea de către fiecare student a standardelor minime de performanță	Evaluarea sumativă cu notă, obținută prin verificare scrisă. Evaluarea constă într-un examen cu două subiecte clasice, narative. Notă: Modalitatea de examinare urmează a fi prezentată studenților în prima oră de curs și aceasta nu va putea fi modificată decât la cererea expresă sau cu acordul masteranzilor.	70%
10.5 Seminar / laborator	Se verifică îndeplinirea de către fiecare student a standardelor minime de performanță	Evaluarea constă într-o verificare orală având ca obiect susținerea de către masterand a unui proiect profesional care să releve atât cunoașterea la nivel teoretic a problematicii prezentate, cât și posibilitatea masterandului de a aplica cunoștințele dobândite în vederea soluționării unei probleme juridice concrete.	30%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • utilizarea adecvată a legislației, a doctrinei și a jurisprudenței românești, a legislației Uniunii Europene, a practicii Curții Europene de Justiție, a practicii Curții Europene a Drepturilor Omului și a instrumentelor juridice internaționale în materia dreptului familiei; • realizarea unui proiect profesional privind reglementarea regimurilor matrimoniale în diferite sisteme de drept; • realizarea unui studiu pornind de la legislația, doctrina și jurisprudența referitoare la o problemă de drept concretă în materia familiei și a regimurilor matrimoniale; • realizarea unui proiect profesional privind soluționarea problemelor juridice ridicate de o situație de fapt concretă în domeniul familiei, ocrotirii persoanei și a regimurilor matrimoniale. 			

Data completării

15.09.2023

Data avizării în departament

19.09.2023

Titular de disciplină

Conf. dr. Adina Motica

Director de departament

Conf. dr. Florin Mangu